

Παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Φαρμακονήσι

15 Δεκεμβρίου 2015

Το Alarm Phone απαιτεί την άμεση μεταφορά όλων των προσφύγων που βρίσκονται στο στρατηγικού χαρακτήρα Φαρμακονήσι – Ταξιδιώτες που έχουν ναυαγήσει στο νησί αντιμέτωποι με απάνθρωπες συνθήκες.

Καταδικάζουμε κατηγορηματικά τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συντελούνται στο Φαρμακονήσι και στην θαλάσσια περιοχή γύρω από αυτό. Απαιτούμε την άμεση μεταφορά των προσφύγων από το Φαρμακονήσι σε άλλα νησιά όπου παρέχεται βοήθεια και όπου οι άνθρωποι δεν υπόκεινται σε στρατιωτικούς ελέγχους. Απαιτούμε επίσης την εξασφάλιση επαρκών υποδομών υποδοχής και να δοθεί ελεύθερη πρόσβαση στο νησί στις δυνάμεις των UNHCR, σε ΜΚΟ και σε ομάδες αλληλεγγύης πολιτών.

Τις τελευταίες εβδομάδες το Alarm Phone αναφέρθηκε επανειλημμένα στην κατάσταση που απειλεί τη ζωή των μετακινούμενων ανθρώπων, οι οποίοι αφού διασχίζουν το Αιγαίο, ναυαγούν σε κάποιο Ελληνικό νησί για ώρες ή ημέρες έως ότου να διασωθούν από τις Ελληνικές αρχές.

Το Φαρμακονήσι είναι ένα ακατοίκητο νησί, μια στρατιωτική βάση ελέγχου και περιοχή περιορισμένης πρόσβασης. Στο νησί βρίσκεται εγκατεστημένη μια ειδική στρατιωτική μονάδα παρακολούθησης που υπόκειται στο Υπουργείο Άμυνας. Η τρέχουσα κατάσταση των προσφύγων εκεί είναι ιδιαίτερα δραματική λόγω της απουσίας οποιασδήποτε υποδομής υποδοχής τους. Νεοαφιχθέντες έχουν να κάνουν μόνο με το στρατό έως ότου καταφτάσουν οι υπηρεσίες του λιμενικού της Λέρου για να τους παραλάβουν και να τους μεταφέρουν. Δεν έχει δοθεί ποτέ άδεια πρόσβασης στο Φαρμακονήσι σε ΜΚΟ και την UNHCR. Η UNHCR προσπαθεί εδώ και πολύ καιρό να της δοθεί η άδεια για να εγκαταστήσει μια υποδομή πρώτης υποδοχής στο νησί.

Το σύνηθες είναι ότι στους πρόσφυγες δεν παρέχονται επαρκείς ποσότητες τροφής, νερού ή κατάλληλο κατάλυμα. Κάποιες φορές παραμένουν χωρίς φαγητό και νερό για ώρες. Σε πολλές επείγουσες καταστάσεις οι άνθρωποι από το νησί μας ανέφεραν ότι περίμεναν ώρες χωρίς κουβέρτες – καμία δε δόθηκε – ούτε καν στα μικρότερα βρέφη. Και φυσικά, αν σκεφτούμε ότι πολλοί πρόσφυγες είναι επιζώντες από

έναν πόλεμο, το να έρχονται αντιμέτωποι με δυνάμεις του στρατού μετά από τραυματικές εμπειρίες διασχίζοντας τη θάλασσα με βάρκες, είναι από μόνο του μια δύσκολη κατάσταση.

Συχνά, το προσωπικό της ακτοφυλακής της Λέρου, που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά των ταξιδιωτών από το Φαρμακονήσι, δεν ανταποκρίνεται εγκαίρως στις επείγουσες κλήσεις των ναυαγών. Έχουμε ακόμη και μαρτυρίες που λένε ότι πολλοί εξαναγκάστηκαν να παραμείνουν στο Φαρμακονήσι για πολλές ημέρες και νύχτες μέχρι να μεταφερθούν.

Επιπλέον τα άτομα που έφτασαν εκεί έχουν καταγγείλει κακομεταχείριση από το στρατιωτικό προσωπικό του νησιού, δηλώνοντας ότι υπέστησαν απειλές και ξυλοδαρμό. Αναγνωρίζουμε ότι σε σχέση με την κατάσταση στο παρελθόν, τέτοιες περιπτώσεις βίας φαίνεται να συμβαίνουν λιγότερο συχνά. Ωστόσο, η ατιμωρησία φαίνεται να παίζει καθοριστικό ρόλο για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που γίνονται στο νησί μέχρι και σήμερα.

Τα τελευταία τρία χρόνια, διάφορες ομάδες προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν εκθέσει τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που γίνονται στο Φαρμακονήσι και αφορούν σε παράνομες πρακτικές απώθησης. Οι άνθρωποι που κατέφθαναν συλλαμβάνονταν, κάποιες φορές κακομεταχειρίζονταν ή βασανίζονταν ακόμη (1). Το Φαρμακονήσι έγινε ευρέως γνωστό ακριβώς όταν την 20^η Ιανουαρίου του 2014, πέθαναν οκτώ παιδιά και τρεις γυναίκες όταν το σκάφος τους ανατράπηκε κοντά στο νησί, ενώσω ρυμουλκούνταν από την ελληνική ακτοφυλακή, καθώς φαίνεται όμως σε μια προσπάθεια απώθησής τους, κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου. Τον Ιούλιο του 2014, οι επιζώντες και οι οικογένειες των θυμάτων άσκησαν έφεση ενώπιο της δικαιοσύνης όταν τα ελληνικά δικαστήρια σταμάτησαν όλες τις περαιτέρω έρευνες στην Ελλάδα (2). Τον Ιανουάριο του 2015 η υπόθεση έφτασε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Εμείς, ως Alarm Phone (Τηλέφωνο Συναγερμού) λαμβάνουμε πλέον πολλές επείγουσες κλήσεις από το Φαρμακονήσι. Συνεχίζουμε να προσφέρουμε υποστήριξη σε συνεργασία με τις υπεύθυνες αρχές, αλλά επίσης καταγράφουμε μαρτυρίες εικάζουσες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις οποίες τις μεταφέρουμε στις αρχές για περαιτέρω εσωτερική έρευνα αλλά και στο δημόσιο κοινό.

Κάθε μεμονωμένη αποτυχία να βοηθηθεί ένας άνθρωπος σε κίνδυνο και κάθε μεμονωμένη κακομεταχείριση πρέπει να μεταφερθεί ενώπιο της δικαιοσύνης. Η ανθρώπινη δυστυχία πρέπει να σταματήσει. Οι

πρόσφυγες δεν είναι εισβολείς σε μια χώρα ή στρατιωτικοί στόχοι, αλλά άνθρωποι που χρίζουν διεθνούς προστασίας.

Επαναλαμβάνουμε άλλη μια φορά: Καταδικάζουμε κατηγορηματικά τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Φαρμακονήσι και στη θάλασσα γύρω από αυτό. Απαιτούμε την άμεση μεταφορά των προσφύγων από το Φαρμακονήσι σε άλλα νησιά όπου παρέχεται υποστήριξη και όπου οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι. Επίσης απαιτούμε να επιτραπεί στην UNHCR, σε ΜΚΟ και στις ομάδες αλληλεγγύης πολιτών, η πρόσβαση στο στρατιωτικό νησί ώστε να δημιουργηθεί κατάλληλη υποδομή υποδοχής.

Η ελεύθερη μετακίνηση είναι δικαίωμα όλων!

Alarm Phone, 15 Δεκεμβρίου 2015

Πρόσθετες πληροφορίες:

Το Φαρμακονήσι βρίσκεται νότια από το Αγαθονήσι, ανατολικά των νήσων Λειψοί, Πάτμος και Λέρος και Λέρος, και βόρεια των νήσων Κάλυμνος και Ψέριμος.

(1) Το Pro Asyl δημοσίευσε ένα αναλυτικό ρεπορτάζ για τις απωθήσεις (επαναπροωθήσεις) το Νοέμβριο του 2013 και εξέθεσε δημόσια πολλές τέτοιες περιπτώσεις συμβάντων στο Φαρμακονήσι, συμπεριλαμβανομένου και περιπτώσεων στις οποίες οι ναυαγοί είχαν ήδη φτάσει στο Φαρμακονήσι και απωθούνταν από αυτό αργότερα.

Διαβάστε:

http://www.proasyl.de/fileadmin/fmdam/1_EU_Fluechtlingspolitik/proasyl_pushed_back_24.01.14_a4.pdf

(2) Η έφεση των επιζώντων και των οικογενειών, βρίσκεται εδώ:
<http://www.proasyl.de/en/home/farmakonisi-we-demand-justice/>